

OBSAH

Seznam použitých zkratek	12
Prolog	16
Úvod	19
I. ANONYMNÍ, LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ CENNÉ PAPIRY A JEJICH VLIV NA TRANSPARENTNOST KORPORÁTNÍCH STRUKTUR	22
1. Listinné cenné papíry a problém anonymních korporátních struktur	23
1.1. Socioekonomické náklady listinných cenných papírů a anonymity korporátních struktur	24
1.1.1. Náklady soukromoprávních transakcí	24
1.1.2. Daňové úniky, praní špinavých peněz, fiktivní výkon práv akcionáře	25
1.1.3. Zneužívání veřejných prostředků	28
1.2. Anonymita versus transparentnost korporátních struktur akciových společností	30
1.2.1. Problematika anonymity korporátních struktur akciových společností	30
1.2.2. Anonymita a transparentnost korporátních struktur v zahraničních právních řádech	33
2. Regulace listinných cenných papírů a anonymních korporátních struktur v ČR	39
2.1. Plné nahrazení listinných cenných papírů elektronickými	42
2.2. Pravidlo transparentnosti korporátních struktur pro právnické osoby čerpající veřejné prostředky	48
II. ELEKTRONICKÉ CENNÉ PAPIRY	56
1. Elektronické cenné papíry v právních systémech	59
1.1. Systémy přímého vlastnictví a systémy vícevrstevných oprávnění	59
1.2. Systémy transparentní a netransparentní	61
1.3. Systémy podmíněné a nepodmíněné	62
1.4. Zařazení českého právního řádu do systémů držby elektronických cenných papírů	63
2. Pojem elektronických cenných papírů	66
2.1. Funkční analýza elektronických cenných papírů	66

2.1.1. Elektronické cenné papíry z hlediska jejich ekonomické funkce a podstaty.....	67
2.1.2. Elektronické cenné papíry z hlediska jejich právní funkce a podstaty.....	69
2.2. Elektronické cenné papíry jako objekt soukromoprávních vztahů.....	78
2.2.1. Elektronický cenný papír jako individuální hmotná věc (francouzské právo).....	78
2.2.2. Elektronický cenný papír jako abstraktní souhrn majetkových hodnot a „zvěcnělé“ právo k tomuto souhrnu (německé a rakouské právo).....	80
2.2.3. Elektronický cenný papír jako právo k souhrnu finančních nástrojů (belgické a lucemburské právo).....	84
2.2.4. Elektronický cenný papír jako pohledávka a věc nehmotná – anglické právo.....	87
2.2.5. Elektronický cenný papír jako právní objekt sui generis (švýcarské právo a právo Spojených států amerických).....	88
2.3. Pojetí elektronického cenného papíru v českém právu.....	91
3. Účet cenných papírů.....	99
3.1. Funkční pojetí účtu cenných papírů.....	99
3.2. Právní pojetí účtu cenných papírů.....	102
3.2.1. Účet cenných papírů jako věc hromadná (francouzské právo).....	104
3.2.2. Účet cenných papírů jako účetní dokument a důkazní prostředek (německé a rakouské právo).....	107
3.2.3. Účet cenných papírů jako smluvní závazkový vztah (belgické a lucemburské právo).....	108
3.2.3. Účet cenných papírů jako finanční aktivum (právo Spojených států amerických).....	110
3.2.4. Účet cenných papírů jako důkazní prostředek o existenci trustu (anglické právo).....	112
3.3. Účet cenných papírů v českém právu.....	115

III. MAJITELÉ ELEKTRONICKÝCH CENNÝCH PAPIRŮ

A JEJICH PRÁVA.....	122
1. Právní vztahy mezi majitelem účtu a depozitářem.....	122
1.1. Funkční pojetí vztahu mezi majitelem účtu a depozitářem.....	123
1.1.1. Povinnost depozitáře zachovat integritu elektronických cenných papírů.....	124

1.1.2. Povinnost depozitáře vykonávat příkazy majitele účtu	125
1.1.3. Povinnost depozitáře umožnit využití ekonomické hodnoty cenného papíru	126
1.1.4. Povinnost převést elektronický cenný papír na účet k jinému depozitáři a/nebo ho přeměnit do jiné podoby a vydat majiteli účtu	128
1.1.5. Odpovědnost depozitáře	129
1.2. Právní kvalifikace vztahu mezi konečným majitelem a přímým depozitářem	131
1.2.1. Smlouva o úschově (francouzské, belgické a lucemburské právo)	131
1.2.2. Zvláštní typ smlouvy o úschově (německé a rakouské právo)	137
1.2.3. Zvláštní smluvní typ (švýcarské právo)	140
1.2.4. Cenné oprávnění – závazkověprávní aspekty (právo Spojených států amerických)	142
1.2.5. Trust (anglické právo)	146
1.3. Právní kvalifikace vztahu mezi majitelem účtu a depozitářem v českém právu	149
2. Konečný majitel účtu elektronických cenných papírů a jeho práva	152
2.1. Funkční analýza postavení konečného majitele účtu a jeho práva k elektronickým cenným papírům	153
2.2. Právní postavení majitele účtu a charakter jeho práva k elektronickým cenným papírům	154
2.2.1. Vlastnictví (francouzské právo)	155
2.2.2. Spoluvlastnictví (německé a rakouské právo)	156
2.2.3. Věcné právo sui generis (belgické a lucemburské právo)	158
2.2.4. Zvláštní vlastnické právo (švýcarské právo)	160
2.2.5. Cenné oprávnění – věcněprávní aspekty (právo Spojených států amerických)	162
2.2.6. Ekonomické vlastnictví (anglické právo)	162
2.3. Právní postavení majitele účtu a charakter jeho práva k elektronickým cenným papírům v českém právu	165
3. Depozitář	170
3.1. Funkční analýza postavení depozitáře	172

3.1.1. Povinnost držet disponibilní cenné papíry odpovídající záznamům na účtu cenných papírů ve prospěch majitele účtu	173
3.1.2. Povinnost oddělení elektronických cenných papírů majitelů od vlastních elektronických cenných papírů deponitáře	174
3.1.2. Právo deponitáře užívat elektronické cenné papíry konečného majitele	176
3.2. Právní postavení deponitáře a charakter jeho práva k elektronickým cenným papírům konečného majitele	179
3.2.1. Detentor (francouzské, belgické a lucemburské právo)	179
3.2.2. Přímý a nepřímý držitel cizího práva (německé a rakouské právo)	181
3.2.3. Osoba s oprávněním sui generis (švýcarské právo a právo Spojených států amerických)	182
3.2.3.4. Právní / ekonomický vlastník (správce trustu) – anglické právo	185
3.3. Právní postavení deponitáře a charakter jeho práva k elektronickým cenným papírům konečného majitele v českém právu	187
IV. DISPOZICE S ELEKTRONICKÝMI CENNÝMI PAPIŘY	190
1. Ekonomický a právní přístup k dispozicím s elektronickými cennými papíry	191
2. Převod elektronických cenných papírů	193
2.1. Funkční pojetí převodu elektronických cenných papírů	194
2.1.1. Převod elektronických cenných papírů (obecný režim)	196
2.1.2. Převod elektronických cenných papírů na regulovaném trhu	204
2.2. Právní pojetí převodu elektronických cenných papírů	211
2.2.1. Převody elektronických cenných papírů (obecně)	211
2.2.2. Převod elektronických cenných papírů na regulovaném trhu	228
2.3. Převody elektronických cenných papírů v českém právu	252
2.3.1. Převod elektronických cenných papírů (obecný režim)	256
2.3.2. Převod elektronických cenných papírů na regulovaném trhu	264

3. Elektronické cenné papíry jako předmět zajištění	274
3.1. Funkční pojetí zajištění pomocí elektronických cenných papírů	275
3.1.1. Smlouva o zřízení zajištění	275
3.1.2. Realizace zřízení zajištění	276
3.1.3. Účinnost zajištění vůči třetím osobám	277
3.1.4. Zajištění v dobré víře	278
3.1.5. Nakládání s elektronickými cennými papíry během doby zajištění	279
3.2. Právní pojetí zajištění závazků pomocí elektronických cenných papírů	281
3.2.1. Právo EU	281
3.2.2. Zástavní právo k účtu cenných papírů a k cenným papírům na účtu	284
3.2.3. Převod vlastnického či obdobného práva za účelem zajištění (fiducie)	290
3.2.4. Další způsoby zajištění závazků pomocí elektronických cenných papírů	294
3.2.5. Půjčování cenných papírů	297
3.3. Elektronické cenné papíry jako předmět zajištění v českém právu	300
3.3.1. Finanční zajištění	301
3.3.2. Zástavní právo (mimo režim finančního zajištění)	304
3.3.3. Zajišťovací převod vlastnického práva sui generis (mimo režim finančního zajištění)	306
3.3.4. Půjčky a půjčování cenných papírů	309
4. Nedobrovolné dispozice s elektronickými cennými papíry	311
4.1. Funkční pojetí nedobrovolných dispozic s elektronickými cennými papíry	311
4.1.1. Nedobrovolné zajištění	312
4.1.2. Výkon práv ze zajištění	312
4.1.3. Pořadí nároků (mimo insolvenční a v jejím rámci)	315
4.2. Právní pojetí nedobrovolných dispozic s elektronickými cennými papíry	318
4.2.1. Nedobrovolné zajištění	319
4.2.2. Výkon práv ze zajištění	325
4.2.3. Pořadí nároků (mimo insolvenční a v jejím rámci)	333
4.3. Nedobrovolné dispozice s elektronickými cennými papíry v českém právu	340
4.3.1. Zajištění ex lege	340

4.3.2. Výkon práv ze zajištění.....	341
4.3.3. Pořadí nároků (mimo insolvenční a v jejím rámci).....	348
V. ELEKTRONICKÉ CENNÉ PAPÍRY Z POHLEDU MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO.....	350
1. Funkční přístup: Haagská úmluva.....	353
1.1. Haagská PRIMA.....	356
1.2. Status Haagské úmluvy a možnosti jejího přijetí Českou republikou.....	362
2. Kolizní normy v jednotlivých právních řádech.....	363
2.1. Americká PRIMA.....	364
2.2. PRACA (Place of the Relevant Account Approach).....	366
2.3. Lex cartae sitae.....	371
3. Kolizní normy českého právního řádu.....	372
3.1. Kolizní normy pro elektronické cenné papíry přejaté z unijních směrnic.....	373
3.2. Kolizní normy pro elektronické cenné papíry mimo působnost příslušných unijních směrnic.....	376
Závěr.....	381
Příloha 1 – Pravidlo transparentnosti korporátních struktur právnických osob ve vztahu k veřejným zakázkám.....	386
Obrazové přílohy.....	391